

ΧΑΡΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΝΑ ΓΥΜΝΟ ΚΡΕΜΜΥΔΙ

Πεζο-Ποιήματα & Πεζο-Γραφήματα
στους δρόμους της γραφής
από το 2005 έως το 2015

εκδόσεις_των_άλλων

ένα γυμνό κρεμμύδι

εκδόσεις_των_άλλων | πεζογραφία - ποίηση

Κυκλοφορούν:

Μπάμπης Κολτράνης | *Σχεδόν αδέρφια*
(εξαντλημένο-διατίθεται δωρεάν σε e-book)

Χαρά Παπαδοπούλου | *Ένα γυμνό κρεμμύδι*

Λίζα Ιγκιρλή | *Μέντορας*

Αντώνης Καλαμούτσος | *Άρρητα*

Θωμάς Αρμπιλιάς | *Ο καιρός της προσμονής*

Συλλογικό | *Περιοδικό Εκτός - τεύχος 1*

Φώτης Γ. | *Οι μπάτσοι δεν μπορούν να χορέψουν*

Συλλογικό | *Περιοδικό Εκτός - τεύχος 2 - νουάρ*

Χρήστος Ποζίδης | *Ελεύθεροι στη μολόπετρα*

Θωμάς Αρμπιλιάς | *Με τη μρωδιά του κόματος*

Αργυρώ Αξιώτη | *Τρύπα στο πάτωμα/Ερχόμαστε από τη ντροπή*

Συλλογικό | *Περιοδικό Εκτός - τεύχος 3 - αστικό*

Εξωφύλλο: Φίλιππος Γαρδέλης

Σελιδοποίηση: Δημήτρης Σ.

εκδόσεις_των_άλλων

Οι εκδόσεις των άλλων δημιουργήθηκαν στη βάση της ανάγκης μας για έκφραση και δημιουργία στο πεδίο της γραφής και του βιβλίου. Κάθε επιλογή και δράση μας στηρίζεται στην αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των μελών, στη συνδιαμόρφωση και στην αυτοδιάθεση, ενώ η λειτουργία της ομάδας είναι οριζόντια και ισότιμη. Βασικός μας στόχος είναι η όσο το δυνατόν περισσότερη ανεξάρτητη επιμέλεια, διαμόρφωση, έκδοση και διανομή γραπτών που παράγονται από μέλη της ομάδας κατά προτεραιότητα, αλλά και από άτομα που επιθυμούν να συνδιαμορφώσουν στο εγχείρημά μας. Είμαστε ανοιχτές σε άτομα που μοιράζονται παρόμοια αγάπη για το βιβλίο και επιθυμούν να συμμετέχουν στην από το μηδέν ως το ράφι γέννησή του.

ekdoseistonallon.wordpress.com | ekdoseistonallon@gmail.com

* Το κοπριάτ είναι ελεύθερο αρκεί να αναφέρεται η πηγή.

ΕΝΑ ΓΥΜΝΟ ΚΡΕΜΜΥΔΙ

ΤΗΣ ΧΑΡΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Πεζο-Ποιήματα & Πεζο-Γραφήματα
στους δρόμους της γραφής
από το 2005 έως το 2015

εκδόσεις_των_άλλων

Αντί προλόγου

Αυτό το πολυδουλεμένο αλλά πρωτόλειο, εντέλει, βιβλίο με ποιήματα και μικρές ιστορίες εκδόθηκε για πρώτη φορά τον Απρίλη του 2016 όταν ήμουν μέλος των Εκδόσεων των Άλλων. Πέρασε ο καιρός, εγώ σχετικά σύντομα έφυγα από την ομάδα, λίγο παρεξηγηθήκαμε, λίγο διαφωνήσαμε, ωστόσο οι αρχές μας (δείτε τα κείμενα των εκδόσεων και την ταυτότητα της έκδοσης, μην επαναλαμβάνω τα ειπωμένα, τα έχουμε και τα έχουνε πει συλλογικά), στις οποίες, νομίζω, δεν σταμάτησα να πιστεύω –και έχουν εμπλουτιστεί στα χρόνια που δεν είμαι κομμάτι του εγχειρήματος, το οποίο άνθησε και μεγάλωσε με νέα μέλη και καλά βιβλία– παραμένουν ζωντανές. Κι αυτό για μένα είναι που τελικά μετράει. Γιατί καμιά φορά θες κάποια πράγματα να παραμένουν στη θέση τους όσο ενδιαφέρουσες και προχωρητικές να είναι συνολικά οι ανατροπές. Ευχαριστώ, οπότε, εκείνους που γνωρίζω και εκείνους που δεν γνωρίζω που το βιβλιαράκι αυτό θα γίνει ηλεκτρονικό και ελεύθερα προσβάσιμο για ανάγνωση από όλα τα άτομα που ίσως θελήσουν να το διαβάσουν.

Τι άλλαξε από το 2016 στο 2023; Ανατροπές και μεταιώσεις, σοβαρές απώλειες, ταξίδια, νέες δημιουργίες, πολλά και διάφορα. Το παιχνίδι, όμως, όσο και κλισέ να ακούγεται, ποτέ δεν σταματάει. Αν πεις για το παιχνίδι της

γραφής και της επινόησης, αυτό όσο περνάνε τα χρόνια γίνεται όλο και πιο ελεύθερο και πιο τολμηρό. Πάνω στη βράση της γραφής και των συναισθημάτων, ο λόγος πυκνώνει, η αφαίρεση και τα σύμβολα, που μερικές φορές μπορεί να είναι και προσωπικά ή να ξεκινούν από το βίωμα, αλλά δεν το αντανακλούν εξ ολοκλήρου, ή (δια)πλέκουν θραύσματα του πραγματικού με τη φαντασία, αυτό το «μαγικό εάν» (κατά Στανισλάβσκι, σε άλλο πλαίσιο, όχι άσχετο ωστόσο), άλλους/ες απωθούν κι άλλους/ες προσελκύουν. Άλλοι άνθρωποι αναζητούν συμπτώματα και συμπτώσεις, άλλοι αφήνονται να νιώσουν και να βρουν τα κοινά μας, αυτά που μας συνδέουν και αυτά που μας χωρίζουν. Γι' αυτό το βιβλιαράκι μια παλιά φίλη είπε ότι της κρατούσε συντροφιά σε μια περιπέτεια υγείας της και το έπαιρνε μαζί της για να το διαβάξει στις αναμονές της. Πιο μεγάλο βραβείο στο Κρεμμυδάκι δεν θα μπορούσε να δοθεί.

Όσο για τη λογοτεχνία και γενικότερα για την τέχνη, θεωρώ ότι, όπως λέγανε παλιά για τα «γράμματα», μας κάνουν ανθρώπους. Όχι απαραίτητα καλύτερους μα ανθρώπους, που δεν αρνούνται την καταβύθιση στο μέσα τους σκοτάδι, που το φέρνουν με θάρρος στο φως, φανερώνοντας γωνίες, στρεβλώσεις και αγκάθια από τη μια και από την άλλη τρυφερότητες και εγγύτητες, ονειρικές εικόνες, εναλλακτικές πραγματικότητες ή, απλώς, ονειροπολήσεις, σε ένα σκασιαρχείο από την κάθε μέρα αλλά ταυτόχρονα και τόσο μέσα σε αυτή.

Καλά αναγνωστικά ξεμπερδέματα, με άλλα λόγια!

Πεζο-Ποιήματα

Σινεφιλική

εικόνες εκκωφαντικές
ανεξέλεγκτες
ουρλιάζουν την ομορφιά

τζάμι καθρέφτης
πάνω του ξεκουράζομαι

ρούχα πεταμένα
άνθρωποι άδειοι
ξεκοιλιασμένοι στο πάτωμα

κίτρινο καπέλο με πράσινο γείσο
λύτρωση η αναμονή
στο κόκκινο έρχομαι

Μολύβι αντί βελόνας

Λέξη λέξη πλέκω το ποίημα.
Γράμμα γράμμα ανασύρω τις λέξεις,
τη μία μετά την άλλη.
Μολύβι αντί βελόνας,
Παίζω με τα χρώματα,
την υφή και το σχέδιο.
Αποφασίζω, ποίημα ή ιστορία.
Λέω, ωδή ή χρονογράφημα.
Σας ντύνω, σας στολίζω,
σας ζεσταίνω με λέξεις
σφιχταγκαλιασμένες.
Τι χρώμα να έχει το ποίημα;
Ποια η περίσταση;
Μαύρο για το πένθος.
Κόκκινο για τον έρωτα.
Πράσινο για την ελπίδα.
Πορτοκαλί για τη χαρά.
Κι αυτή η άνοιξη
δεν λέει να μας λυπηθεί.
Κι αυτή η αγάπη
μάς έχει πάρει από φόβο.

Το αληθινό νόημα

Ως την άκρη της κάθε μέρας περπάτησα
για να σας φέρω το αληθινό νόημα.
Αυτό που είχα οριστεί να σας διαδώσω.
Αυτό που θα σας έσωζε από την απελπισία.
Αυτό που θα σας έκανε να χαμογελάσετε
και να ομολογήσετε ανακουφισμένοι:
Ναι, μάλιστα, γι' αυτό αξίζει να ζούμε.
Αλλά δεν το βρήκα. Με συγχωρείτε.
Δεν το ήθελα. Πρέπει να με πιστέψετε.
Ξέρω ότι τώρα θα με κατακρίνετε
και θα λέτε πως δεν κρατάω τις υποσχέσεις μου.
Πως άδικα με εμπιστευτήκατε
και περιμένατε ανυπόμονοι,
γιατί η ζωή σας είχε σταματήσει
και θέλατε να τη συνεχίσετε.
Μόνο εσείς ξέρετε πόσο θέλατε.
Δηλαδή τι σας λέω τώρα;
Ότι πρέπει να ζήσετε πλέον χωρίς νόημα;
Ή ότι το νόημα δεν είναι ένα;
Ή ότι κακώς με διορίσατε;
Τι κάνω λοιπόν; Παίζω μαζί σας;
Σας στερώ από τις ελπίδες σας;
Ναι, ναι. Καλά με καταλάβετε. Αυτό κάνω.
Σας στερώ από τις ψεύτικες ελπίδες σας.
Πώς μπορώ και σας το κάνω αυτό;
Μπορώ γιατί εσείς δεν μπορέσατε.
Και μην ξεγελιέστε,
δεν δίνω δεκάρα για την υπόσχεση που σας έδωσα.

Απροσδόκητη συνάντηση

Μια μέρα συνάντησα την αλήθεια μου.
Πήγαινα να ψωνίσω στο σούπερ μάρκετ.

Τη ρώτησα αν ήταν καλά στην υγεία της.
Κι εκείνη μου απάντησε:
«Καλά, εσείς;».
Κι εγώ της λέω:
«Τι περιττός πληθυντικός!».

«Γιατί; Δεν είναι ταιριαστός με την ηλικία σου;
Ή μήπως δεν έχεις το κύρος της τιμής του;»

«Μπα! Τι ξαφνική οικειότητα είναι αυτή;
Εσύ τόσα χρόνια παρίστανες την άγνωστη.
Μου μίλαγες σαν να 'μουν καμιά ξένη.
Κι ούτε με άφηνες καν να σε συναντήσω.
Κι ούτε έπαιρνες από παρακάλια και λυγμούς.
Και τώρα σου θυμήθηκε να μ' εμψυχώσεις;
Καθάρισες, νομίζεις, με τον νεόκοπο ενικό σου;
Τι να την κάνω την ψεύτικη εκτίμησή σου;
Εγώ ήθελα την αλήθεια μου στο πλάι μου».

«Τότε να μου είχες καταργήσει τον πληθυντικό νωρίτερα.
Λες και δεν ξέρεις πόσο απεχθής μου είναι
η σεμνοτυφία».

Με πήρε αγκαζέ
και πήγαμε μια μικρή βόλτα στο πάρκο.
Μετά είχα να γυρίσω για ψώνια.

Κανόνας στην εντατική

Τα καλά παιδιά επιβεβαιώνουν τον κανόνα.
Οι λαμπρές εξαιρέσεις επιβεβαιώνουν τον κανόνα.
Ο κανόνας πάσχει από οξεία ανασφάλεια.
Χρήζει άμεσης και ταχείας επιβεβαίωσης.
Σας εφιστώ την προσοχή, κυρία μου!
Ο κανόνας σας επιβάλλεται να νοσηλευθεί άμεσα.
Παρακαλώ, παρακαλώ! Όχι, αντιρρήσεις.
Οι αντιρρήσεις θα του κάνουν κακό.
Μα δεν το βλέπετε, έχει γίνει κατάχλομος.
Αν πάθει κάτι, θα είστε η μόνη υπεύθυνη.
Σας προειδοποιώ! Δεν αστειεύομαι!
ΜΕ ΑΚΟΥΤΕ; [Ξελαρυγγιάζεται]
Επιβεβαιώστε τον επιτέλους!
Κινδυνεύει να μπει στην εντατική.
Πώς θα ζήσετε χωρίς αυτόν;
Μα δεν λυπάστε τα νιάτα σας;
Ναι, μα βέβαια, υπάρχουν κι άλλοι κανόνες.
Μα αυτός είναι ο δικός σας. Ο προσωπικός σας,
κανόνας.
Κι εσείς είστε η δική του. Η κατάδική του,
λαμπρή εξαίρεση. [Παύση]
Ε... τον επιβεβαιώνω. [Καταρρέει]
Λυπάμαι πολύ. Καθυστερήσατε.
Ο κανόνας εξέπνευσε.
Κι εσείς, εσείς, αγαπητή μου,
λυπάμαι, λυπάμαι πολύ,
δεν αποτελείτε, πλέον, καμία εξαίρεση.

Κάθε μέρα

Τακτοποιούσε συχνά·
κάθε μέρα
με τον ίδιο τρόπο
την ίδια ώρα.

Έπλενε το πρωί τα πιάτα.
Έψηνε τον καφέ της.
Έστρωνε το κρεβάτι της.
Καθόταν στο γραφείο της.

Τα πράγματα, έλεγε, τα πράγματα
να μη χάσουμε τα πράγματα.
Τις λέξεις, να μη χάσουμε τις λέξεις.
Μην ξεχαστούμε στον καιρό.

Δεν ξέρω, έλεγε, οι άνθρωποι·
να μη χάσουμε τους ανθρώπους.
Τη ζωή μας να μη χάσουμε.
Τη χάσαμε*

Ο πόνος, έλεγε, ο πόνος·
ο πόνος σφυρηλατεί την αγάπη.
Να μη χάσουμε την αγάπη.
Τη χάσαμε*

* Πόσο σας παρακαλεί,
να ξέρατε, η ποιήτρια.
Βάλτε ένα δεν.
Εκείνη τώρα δεν μπορεί.

Θέλει, μα δεν μπορεί.
Ίσως αργότερα.

Κόκκινα πέδιλα

Γενναίοι
απόκληροι
φευγάτοι
πρησμένα πόδια
αδυσώπητη σκέψη.

Μην αντισταθείς
μη σταθείς
μη φοβηθείς
τον δρόμο
τη σκέψη.

Κόκκινα πέδιλα
άσπρο φουστάνι
κόκκινο μαντίλι
αίμα στα χείλη
αίμα στις φλέβες.

Ο τρόμος η ελπίδα
εραστές του κενού
άσε με να σε αγγίξω
αλήθεια
δεν θα αργήσω το βράδυ.

Η νέα Πυθία

Μια μέρα

τα γυαλιστερά κοστούμια θα γίνουν κρεμάμενα ράκη
τα ψηλά τακούνια θα σπάσουν σε κομμάτια
οι ρήτορες θα πάψουν να ανακατεύονται στη σκέψη μας.

Μια μέρα

θα σε κοιτάω στα μάτια και θα σε βλέπω
κι ο γείτονας θα με σηκώνει όταν πέφτω.

Μια μέρα

μασώντας τα φύλλα της δάφνης που μου χάρισες
θα κάνω εμετό τις ωραίες μου προσδοκίες
και θα αναληφθώ ήσυχα στην ολοκαίνουρια ελευθερία μου.

Ο πιο αγωνιστής

Ο αγώνας τώρα δικαιώνεται. Τρις.
Ποιος είναι ο πιο αγωνιστής; φώναξε η ηγέτης.
Εμείς! κραύγασε το συγκεντρωμένο πλήθος.
Μια κατσαρίδα κύλησε στον υπόνομο.

Τα δικά μας παιδιά

Τα δικά μας παιδιά είναι πιο αγωνιστικά
πιο ανταγωνιστικά.

Είναι αναπάντεχα και πρωτοποριακά
ισχυρά καθαριστικά για δύσκολους λεκέδες.
Τα δικά μας παιδιά τα βάζουμε στους ενενήντα βαθμούς
και πλένουν ικανοποιητικά τις αμαρτίες μας
βορά στα κανόνια σας.

Τα δικά μας παιδιά να προτιμήσετε
πιστοποιούν καλά τα ανέφικτα
στις πλάτες τους φορτώστε ό,τι έχετε.
Είναι γερά και ανθεκτικά
τα δικά μας παιδιά.

Πρόζα(κ)

Της είπε:

Γιατί μιλάς με αγνώστους;

Τι σου έχω διδάξει; Δεν θυμάσαι τίποτα πια;

Θυμάμαι αλλά είμαι μόνη.

Κοίτα τη γλάστρα πώς άνθισε...

Σ' αρέσει;

Ναι, μ' αρέσει... αλλά βάλε και λίγο λίπασμα.

Είσαι μεγάλη γι' αυτά.

Μα γιατί;

Έχεις παιδί, το ξέχασες;

Τι σημασία έχει;

Είσαι μεγάλη.

Τι σημασία έχει; Έφτιαξα γεμιστά, θα φας;

Ναι, γιατί όχι;

Έβαλα και δυόσμο.

Αγοραστό;

Όχι, από τη γλάστρα.

Μπράβο.

Δεν θέλω να είμαι μόνη μου.

Δεν είσαι μόνη σου, έχεις τον άντρα σου.

Ναι, αλλά ο άντρας μου φεύγει συνέχεια.

Έτσι είναι οι άντρες.

Δεν μ' αγαπάει πια.

Είναι ο άντρας σου.

Ναι, αλλά είμαι νέα.

Ο γιος σου θα πάει στο πανεπιστήμιο.

Ναι, αλλά είμαι νέα.

Κόψε και λίγη φέτα. Τι πιάτο είναι αυτό;

Τίποτα δεν θυμάσαι πια;

Η καλή νοικοκυρά από τη λεπτομέρεια φαίνεται.
Βαρέθηκα.

Αυτή είναι η δουλειά της γυναίκας.

Να είναι μόνη της;

Να τιμάει το σπίτι της.

Η γυναίκα κρατάει το σπίτι.

Ο άντρας είναι άντρας.

Ναι, αλλά είμαι νέα.

Τι σου έχω διδάξει;

Δεν θυμάσαι τίποτα πια;

Το παιδί θα φύγει.

Κι εσύ έφυγες.

Δεν έφυγα. Στην ίδια γειτονιά μένουμε.

Έφυγες.

Πάω να μαζέψω τα ρούχα.

Με βρεγμένα χέρια;

Ακόμη δεν τελείωσες τα πιάτα!

Θα τα λερώσεις.

Θα τα κάψει ο ήλιος.

Ντροπή σου!

Είμαι μόνη μου! Γιατί δεν το καταλαβαίνεις; [Ουρλιάζει]

Δεν είσαι μόνη σου. Έχεις εμένα.

[Κλαίει] Μακάρι να είχα πεθάνει.

Σσος... Έλα τώρα, τι είναι αυτά που λες;

[Την πιάνει από τους ώμους] Ηρέμησε...

Τα καλά κορίτσια δεν κλαίνε...

Δεν θυμάσαι τίποτα πια;

Όμοια

Οι μύτες τους μεγάλωσαν όμοια.

Παραμορφώθηκαν όμοια.

Περίεργα όμοια.

Αποκρουστικά όμοια.

Τα γυαλιά στέκονται στο ίδιο σημείο.

Τα χέρια ξένα.

Τα μάτια κενά.

Το στόμα βουβό.

Δυο αποκρουστικά όμοιες μύτες

όλη η αγάπη τους.

Προσδοκία

Η πλάτη της καρέκλας
η μισή στέγη
η ταραγμένη ελιά
η υποψία
από το φυτεμένο συρματοπλεγμά
ο ουρανός και το βουνό
τα άχυρα και το τσιμέντο
η προσδοκία και ο χρόνος
που δεν είναι με το μέρος της
ως πότε

Γατίσια ζωή

Με κλάματα γέλια και χαρές,
κάθομαι στ' αυγά μου,
περιμένοντας την επώαση.
Η γυναίκα θα κάτσει στην πολυθρόνα
και θα χαϊδεύει τη γέριχη γάτα.
Αυτήν την ακονισμένη ησυχία
δεν θα την αντέξει για πολύ.

Υπόσχεση

Υποσχέθηκα θα σου πω την αλήθεια.
Ένα κρεμμύδι μου φέρνει δάκρυα στα μάτια.
Φθηνός συναισθηματισμός, μου λες,
για να ξεχνάω το αναπότρεπτο.
Καφές χωρίς τσιγάρο.
Κόβω φέτες το κρεμμύδι
αφού το έχω γδύσει προσεκτικά.
Πώς να σου εξηγήσω την έλλειψη;

Αν πρέπει να μιλήσω

Τα ζόμπι δεν είναι χορτοφάγα.
Πίνουν γνήσιο αίμα.
Τρέφονται από την αυταπάτη.
Τη δική τους και τη δική σου.
Τα ξέρουν όλα.
Αν πρέπει να μιλήσω,
θα μιλήσω.
Οι ποιητές εθελοτυφλούν.
Οι φιλόσοφοι γνωρίζουν.
Τα τζιτζίκια αγνοούν.
Η επανάληψη είναι η μήτηρ της μαθήσεως.

Ανόητος λυρισμός

Ήταν ένα όμορφο βράδυ
σαν καράβι που ταξίδευε.
Ο αέρας φυσούσε απαλά.
Η ροή των πραγμάτων ανέμελη
ψιθύριζε τους γνώριμους ήχους της.
Η ώρα χάζευε ευχαριστημένη
τη γύμνια της με την ευχή
να καρποφορήσει.
Ο ανόητος λυρισμός διεκδικούσε
κι αυτός με επιμονή το δίκιο του.
Ποιος νοιάζεται για το καλό ποίημα;
Ποιος νοιάζεται;
Εκεί κάπου στο βάθος
διακρινόταν το ηφαίστειο.
Η έκρηξη δεν απείχε πολύ.
Να πεις πάλι για τον αιώνιο πόνο,
για την ασίγαστη ανάγκη.
Άσε δεν χρειάζεται.
Ο ανόητος λυρισμός οφείλει
να κερδίζει κάπου κάπου.

Απρεπώς αναφέρω

Ποτά δυνατά κι ακλόνητα
θα μουσκέψουν το βράδυ σου.
Πόσο πολύ απείχες
από το σήμερα, το χθες και το ποτέ.
Το απόψε δεν είναι εδώ
να ψιθυρίσει τα ανείπωτα.
Αυτά που κρύβεις επιμελώς,
κι αυτά που αδιακρίτως φανερώνεις,
Για μια στιγμή ιδιωτικότητας,
ανυπαρξίας, μην πεις.
Κι αν πεις, ξανασκέψου το.
Γιατί η απρέπεια είναι το έμβλημά σου.
Απρεπώς εφέρθης.
Ομίλησες.
Σπατάλησες το βλέμμα σου.
Απρεπώς και ανάξια.
Ανάξια.
Ανάξια.
Για μια γωνιά σ' ένα παράθυρο,
για ένα τόσο δα χαμόγελο,
για ένα νεύμα παρεξηγημένο.

Ταραχή

Να υπερασπιστεί τον εαυτό του·
πάση θυσία
πάνω από όλα
πέρα από όλα.
Ο εαυτός του.
Να γίνει κάποιος.
Ο εαυτός του.
Τον τιμωρεί.
Ασθμαίνοντας με χέρια που τρέμουν.
Εσείς με κατηγορείτε.
Εγώ με κατηγορώ.
Σήμερα, παιδιά, θα μάθουμε τα πρόσωπα.
Η ταραχή στα πρόσωπα,
στα γένη, στους αριθμούς.
Ο εαυτός του.

Μεταφυσική ειρωνεία

Κλείνεις τα μάτια και χάνεσαι.
Ποτάμια χωνεύουν τη ύπαρξή σου.
Η ομορφιά σε προσπερνάει.

Απλώνεις τα χέρια ν' ακουμπήσεις
τις φτέρνες τ' ουρανού.
Η «μεταφυσική» μάς κοροϊδεύει,
παρανοϊκοί εραστές του χρέους στη λογική.

Αυτός ο κόσμος δεν είναι για σένα.
Και αν τον αγάπησες και αν τον πόθησες,
μπορεί απλά να σ' εξοντώσει.

Ταξίδι στο κέντρο

Ο κύκλος κλείνει.
Χορεύεις εντός του.
Η γη ανοίγει στα δύο.
Θέλει να σε καταπιεί.
Γλιστράς σε μια τσουλήθρα.
Στριφογυρίζει με ιλιγγιώδη ταχύτητα.
Όλο και πιο γρήγορα.
Όλο και πιο γρήγορα.
Η ώρα πλησιάζει.
Όπου να 'ναι φτάνεις στον πάτο.
Η ζωή είναι μπροστά στα μάτια σου
μα δεν μοιάζει με τη δική σου.
Πρόσωπα ξένα αλλόκοτα
σε κρυφοκοιτάζουν.
Πού βρίσκομαι;
Στο τίποτα! σφυρίζουν οι φωνές τους.
Το αίμα σου παγώνει.
Αδύνατο να προχωρήσεις.
Μα δεν έχει αλλού να πας,
σου φωνάζουν!
Ξαφνικά καταλαβαίνεις.
Χαμογελάς με σιγουριά.
Είσαι πλέον ασφαλής.
Έχεις πεθάνει.

Το μικρό θέατρο των αντικειμένων

Κουζίνα, τόπος του μυστηρίου.
Η ύλη αφηγείται τη ζωή της.

Αλάτια, πιπέρια, μπαχάρια,
γλυκό κάστανο,
αστραφτερά μαχαιροπίρουνα.

Φλιτζάνια μικρά και μεγάλα,
παραταγμένα
διψάνε για καφέ και μυστικά.

Ψυγείο άδειο, περιμένει καλεσμένους.
Δούλευε – Κατανάλωνε – Κοιμήσου.

Όνειρα σε αναμονή πλύσης,
κι ο χρόνος να έχει πιάσει πάτο.

Sweet normality

Κουρδισμένες μηχανές
και αντέχουν
όλα τα μπορούν
δεν αντιδρούν
δεν αντιμιλάνε στο αφεντικό
συνεχίζουν να δουλεύουν
λένε συνέχεια αστεία οι κανονικοί

δεν λυπούνται ποτέ δημόσια
κρατάνε τη λύπη τους για τα έντερά τους
για το έμφραγμα, το εγκεφαλικό, την ανακοπή,
την ανακοπή της ζωής μας

τόσα χρόνια στο σχολείο
τίποτα δεν έμαθες
κρίμα τα αριστεία σου
«θέλει αρετή και τόλμη η ελευθερία».

Σουρεαλισμός... στο Θησείο*

Ο ΛΑΟΣ πεταμένος στον τενεκέ.
Τυπάκια εναλλακτικά.
Ζευγάρια κυριλέ.
Εκλογές.
Στημένοι μπάτσοι κάνουν τσιγάρο.
Πιάνει ψύχρα με ήλιο.
Στο Θησείο για καφέ.
Σε κοιτάζω μα δεν με βλέπεις.
Κυρίες στην εμμηνόπαυση κελαhdάνε.
Κρυφός κλέφτης της πραγματικότητας.
«Αρίστο, περίμενε, μωρή!», παιδιά σε ποδήλατα.
Σέξι αδερφές.
Ένα περισσότερι αδιαφορεί.

* Πολλές φορές μετά τη δημοσίευση αυτού του ποιήματος, σκέφτηκα ότι θα έπρεπε να το είχα γράψει κάπως αλλιώς, αλλά δεν το έγραψα και δεν μπορώ να το πάρω πίσω. Δεν θα ήταν ηθικό. Είναι όμως ηθικό να ζητήσω συγγνώμη αν έχω πληγώσει κάποιους φίλους με τη λέξη «αδερφές». Η αλήθεια είναι ότι δεν το χρησιμοποίησα για να προσβάλω, αυτό που λέει το ποίημα είναι ότι όντως βρίσκω σέξι κάποιους άνδρες που τους αρέσουν άνδρες. Το ποίημα πρωτοδημοσιεύτηκε στο Τεφλόν teflon.wordpress.com (15/10/2013). Άλλες γελοιότητες που έχουν προκύψει ως πολιτικά σχόλια για το ποίημα δεν τις αναφέρω, γιατί θα τους έδινα αξία που δεν έχουν.

Στην αυλή της ομορφιάς

Έκατσα να ξεκουραστώ στην αυλή της ομορφιάς.

Θα χόρευα αν ήξερα τα βήματά σου.

Θα σ' έψαχνα αν μ' άφηγε το καλοκαίρι.

Θα ξάπλωνα στο στρώμα σου αν έφτανε στο μπόι μου.

Αβάσταχτη η νύχτα

ακροβατεί πάνω σ' ένα κλωνάρι βασιλικό.

Περιμένει κι αυτή τα ταξίδια των παιδιών μας

που δεν θα γεννηθούν.

Από τη μικρή πλατεία

Σου γράφω από τη μικρή πλατεία με τον ήλιο στα φύλλα
και τα πράσινα παγκάκια πίσω απ' το περίπτερο.

Σου γράφω λαθραία βλέποντας τους περαστικούς
να ανεβοκατεβαίνουν
και τα αυτοκίνητα να παίρνουν επικίνδυνες στροφές.

Σου γράφω γιατί οι κυρίες με τα μαύρα και τις τσάντες
ασθμαίνουν λικνιζόμενες
σαν ξεχασμένες βάρκες στην αποβάθρα
ενώ οι μαμάδες με τα μωρά τους αναζητούν το καλοκαίρι.

Σου γράφω γιατί με έχεις ξεχάσει
και δεν μου μιλάς πια για τα μεγαλεπήβολα σχέδιά σου.

Σου γράφω γιατί η αγάπη μπορεί να είναι τόσο απλή
όσο ένα ζευγάρι άσπρα καλτσάκια
φορεμένα σε δυο πόδια που χαζεύουν στη βιτρίνα.

Υψηλή ραπτική

Ήθελα να σου πω αντίο.
Έζησα τελικά.
Τρύπωσα ισχνή κλωστή
στις κουμπότρυπες
από ένα φθαρμένο παλτό.
Έραψα τα τραύματα όπως όπως
πανομοιότυπες ήττες βαρέθηκα.
Λέω να με νικήσεις στα σημεία.
Λέω να εισέλθω στις λατρείας
το φέρετρο
και να μείνω εκεί.
Να κουμπώνω στα τραύματα.
Να εκμηδενίζω την επιβίωση.

Φθινοπωρινό πεντικιούρ

Άτσαλα ήρθε το φθινόπωρο.
Ξεβάψαμε τα νύχια των ποδιών.
Μόνο κάτι πορτοκαλί κομμάτια μείνανε.
Δεν είχαμε ασετόν.
Ξεβάψαμε και τη γυναίκα του καλοκαιριού.
Με τα νύχια.
Μαζί πάνε αυτά.
Κι ένα ζευγάρι πέδιλα να έχεις,
πάλι καλά είναι λέω.
Αλλά χωρίς πορτοκαλί νύχια;
Τι να σου πω.
Η γυναίκα κλαίει.
Πώς θα βγει στον δρόμο.
Αδιέξοδο.
Βάλτε της, ρε παιδιά, ένα χαμόγελο.
Κι ο άντρας τι θα πει;
Πορτοκαλί.
Τώρα μάλιστα.

Γιατί αγαπάω τους ποιητές

σκασιαρχείο
ερωτικό
σχεδόν
επιστολή άνευ
οι παραλήπτες μου
αγαπάω τους ποιητές
γυρίζουν πίσω
πολύ πίσω
πίσω στην πρώτη μέρα
αυγή να πω καλύτερα
μέρα καλύτερα
καλύτερα απ' τη νύχτα τουλάχιστον
γλώσσα λανθάνουσα
τ' αληθή λέγει
οι ποιητές μου λανθάνουν από άποψη
κι εγώ δεν μπορώ παρά να τους αγαπάω

Πεζο-Γραφήματα

Κουβέρτας μονόλογος

Έ, τι κάνεις εκεί; Με ξεστρώνεις; Με διπλώνεις; Γιατί; Αφού είναι χειμώνας, δεν είναι ώρα να μπω στην ντουλάπα. Αχ, πονάω, γαμώτο! Τι κοιτάς μέσα από την τρύπα μου; Εντάξει, ένα ραψιματάκι θέλω. Δεν είναι τίποτα. Να, στο απέναντι συρτάρι έχεις τα ραφτικά. Πού με πας; Ωχ, πού με πας; Βγαίνεις έξω; Στο κρύο; Μα θα ξεπαγιάσω. Θα με δώσεις; Αν είναι να με δώσεις, εντάξει. Δέχομαι. Τη συμπαθούσα την κόρη σου, βέβαια, αλλά κουβέρτα είμαι, τι να κάνουμε. Μπορεί και να με βαρέθηκες. Έχω ξεθωριάσει και με τα χρόνια, καταλαβαίνω. Προχωράς, προχωράς. Στρίβεις στο στενό, δεν είναι καθόλου ωραίο σημείο εδώ, να ξέρεις. Γιατί πλησιάζεις τον κάδο; Τι; Όχι, αποκλείεται, δεν μπορεί να μου το κάνεις αυτό. Όχι, όχι στα σκουπίδια. Θα σαπίσω εκεί μέσα. Είναι σκοτεινά. Θα φοβάμαι. Θα κρυώνω. Μηηηηηη!!! Γκντουπ! Έκλεισες και το καπάκι; Ωραία συμπεριφορά στην παιδική κουβέρτα της κόρης σου. Συγχαρητήρια! Εύχομαι να σε πετάξουν κι εσένα έτσι όταν γεράσεις... για να μάθεις. Ας κάνω λίγο υπομονή. Θα κάτσω όσο πιο ήσυχη μπορώ, τυλιγμένη δίπλα στο κονσερβοκούτι και θα δούμε. Τι ωφελεί ο πανικός; Αν είναι να με πάνε στη χωματερή, θα με πάνε. Μπρρρ! Κρύο, κάποιος άνοιξε το καπάκι. Άνοιξε το καπάκι; Γιούπι!!! Έχει χώσει το χέρι του και μας ανακατεύει. Έ, κύριος! Λίγο σεβασμό! Μας έχεις ξεγοφιάσει, που λέει ο λόγος. Από το κονσερβοκούτι έχω φτάσει στη σερβιέτα. Μπλιαχ! Με παίρνεις; Σοβαρά μιλάς; Αλήθεια; Μπράβο, μπράβο! Ευχαριστώ! Τι καλός που είσαι; Σου λείπουν κάνα δυο δόντια βέβαια και φαίνεσαι πολύ ταλαιπωρημένος, αλλά γι' αυτό είμαι εγώ εδώ. Έκανες την τέλεια επιλογή. Θα σε

ζεσταίνω όσο πιο πολύ μπορώ. Ανυπομονώ να δω το σπίτι σου. Πάμε. Τι σταμάτησες; Δεν θα πάμε σπίτι; Κοντεύει να νυχτώσει. Δεν μιλάς σοβαρά; Εδώ θα ξαπλώσεις; Πάνω στα χαρτόνια; Ε, άντε να δούμε. Με αγκαλιάζεις, σε σκεπάζω. Πφ! Μυρίζεις κομμάτι, πανάθεμά σε, αλλά τι δυνατό που με κρατάς. Έτσι με κράταγε, θυμάμαι, και η μικρή όταν ήμουν νέα. Παλιά, πολύ παλιά. Χαμογελάς; Ωραία, πάει να πει ζεστάθηκες λιγάκι. Άντε, καληνύχτα!

Μία είναι η ουσία, Παραμύθι για μεγάλους

Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ένα αγόρι που το έλεγαν Θανάση και ποθούσε να γεράσει σε μια νύχτα. Ο Θανάσης –Αθανάσιος κατά το αρχαιοπρεπέστερον– ήξερα καλά ότι ένας σαν κι αυτόν ποτέ του δεν πεθαίνει. Σκεφτόταν ότι, αν γεράσει νωρίς, ίσως και το α-στερητικό του να φύγει και να γίνει κάπως θανατερός και ίδιος, να μην πούμε θανάσιμος, κατά το ιάσιμος. Γιατί, φίλοι μου, κι ο θάνατος μια ίαση είναι από τα δεινά, ωστόσο ο ζωντανός θάνατος, ο εν ζωή που λένε, δεν είναι καθόλου μα καθόλου ωραίος.

Έτσι, λοιπόν, ο Θανάσης ήθελε να γίνει γέρος, γέρος και ανήμπορος, για να ξεμπερδεύει μια ώρα αρχύτερα με τα βάσανα. Καθότι αν δεν μπορείς, δεν μπορείς. Καταλάβετε; Είναι άλλο να μπορείς και άλλο να νομίζεις ότι δεν μπορείς, οπότε συγχωρείσαι λόγω αδυναμίας – ασθένειας – βλακείας και ούτω καθεξής. Βάλτε τη φαντασία σας να δουλέψει.

Μια μέρα ο Θανάσης πήγε στο ποτάμι, καλά όχι στον Αχέροντα, για να προλάβω τους υποψιασμένους αναγνώστες, όχι, πήγε, ας πούμε, στον Αλιάκμονα ή, εν πάση περιπτώσει, σε ένα ποτάμι εκεί κοντά στη γειτονιά του, δεν έχει και μεγάλη σημασία. Μην το μεγαλοποιούμε. Κάθισε στην άκρη στο ποτάμι και σκεφτότανε, σκεφτότανε, σκεφτότανε... Και τελικά πήρε την απόφασή του, θα έπεφτε στο ποτάμι και θα κολυμπούσε μέχρι το τέλος της ζωής. Κλισέ, θα μου πείτε, αλλά αυτό του ήρθε εκείνη την ώρα, ίσως να το είχε δει σε καμιά ταινία.

Βούτηξε, λοιπόν, στα βαθυγάλανα ποταμίσινα νερά και άρχισε να πηγαίνει με το ρεύμα του ποταμού, άρχισε να νιώθει μια ηδονική ζέστη και ψύχρα μαζί, σαν να κο-

λυμπούσε σε έναν αμνιακό σάκο. Ο Θανάσης, αλήθεια, ένωσε να ξαναγίνεται μωρό, όχι στην πραγματικότητα, αλλά έτσι ένωθε, ξαναγεννιόταν κάπως. Άφησε το ρεύμα να τον παρασύρει, παρατήρησε τα ψάρια γύρω του πώς γλιστρούσαν ομαλά, και τότε ξαφνικά κατάλαβε. Δεν είχε κανένα μα κανένα σκοπό να ταξιδέψει στο τέλος της ζωής. Αυτό που ήθελε ήταν διακαώς την αρχή της. Έκανε μια αποφασιστική κίνηση και βγήκε από το ποτάμι. Κάθισε σε μια πέτρα να στεγνώσει και πήρε μια γερή ανάσα καθαρού αέρα. Τώρα ήξερε. Θα άφηγε το ρεύμα της ζωής να τον παρασύρει και θα χαιρόταν το ωραίο και αδύνατο όνομά του για όσο αυτό θα διαρκούσε.

Εξάλλου, το λέει και το τραγούδι: «μία είναι η ουσία, δεν υπάρχει α-θανασία». Αλλά αυτό είναι μια άλλη ιστορία, φίλοι μου, που θα την πούμε μια άλλη φορά.

Το πόστο

Κάθε πρωί ήταν εκεί. Στάση Συγγρού-Φιξ, στην έξοδο για Καλλιρρόης. Πουλούσε κουλούρια. Τακτικός και καθαρός, με τη σπιρτάδα στα μάτια να προλάβει τον πελάτη, να χαμογελάσει όσο πρέπει, όχι παραπάνω, να δείξει καλή διαγωγή και επαγγελματισμό.

Επαγγελματίας κουλουρτζής ήταν ο Σάλι, κύριος Γιάννης επί το ελληνικότερον. Όχι πάνω από εξήντα χρονών, ο κύριος Γιάννης, καλοζωισμένος πια οικογενειάρχης με εύκαμπτη κοιλιά, προϊόν της, φημισμένης σε Ελλάδα και Αλβανία, μαγειρικής της αγαπημένης του γυναίκας, έχαιρε γενικής εκτιμήσεως τόσο από τους περαστικούς υποψήφιους επιβάτες του μετρό που ψώνιζαν το κουλούρι τους πριν πάνε στη δουλειά όσο και απ' όλη την καθωσπρέπει αλβανική κοινότητα μεταναστών που ανήκε.

Δεν ήταν ο Σάλι ο άνθρωπος που θα συμπαθούσες με την πρώτη ματιά, ήταν όμως μαχητής. Το έβλεπες στα μάτια του. Δεν θα άφηνε κανέναν να τον κοροϊδέψει, να τον ζημιώσει. Έκανε τα πάντα για να υπερισχύσει σε αυτό το πόστο και το περιφρουρούσε με βλέμμα άγρυπνο, ακούραστο.

«Καλημέρα, τι θα πάρει το κορίτσι σήμερα; Πόσα να βάλω;»

Έτσι ξεκίναγε, με το «πόσα», μέχρι, βέβαια, να μάθει την ακριβή ποσότητα κουλουριών που ο κάθε πελάτης επιθυμούσε να αγοράζει. Και όταν πια την είχε μάθει, ένα νεύμα και μια καλημέρα ήταν αρκετά.

Πού και πού έπιανε κουβέντα με τους άλλους μετανάστες που είχαν στο ίδιο σημείο απλωμένη τηνπραμάτεια τους, Αφρικανούς και Πακιστανούς. «Τι κάνουμε, Μοχά-

μεντ, φεύγει καμιά τσάντα ή μπα;» ξεκίναγε τη συζήτηση με τον ψηλό μαύρο που χαμογελούσε πλατιά και άραζε βαριεστημένος απέναντι, στο πόστο με τις τσάντες και τα κοσμήματα, απομιμήσεις των ακριβών και επώνυμων, λίγη πλαστή πολυτέλεια για τους φτωχούς και ανώνυμους.

Για να μην παρεξηγηθεί πάντως ο Σάλι, δεν έδινε και πολλά θάρρητα στους, κατά κάποιον τρόπο, συναδέλφους του. Όλα κι όλα, δεν ήταν ίσα και όμοια. Αλλάξανε τα πράγματα. Αυτός ήταν ευυπόληπτος πολίτης, με χαρτιά, με ενοικιαζόμενο διαμέρισμα στην Κυψέλη, με γυναίκα νοικοκυρά, που ποτέ δεν την άφησε να δουλέψει σε ξένα σπίτια, με κόρη φοιτήτρια στο πανεπιστήμιο και γιο επίσης οικογενειάρχη και δύο εγγόνια που τον περίμεναν πώς και πώς να τους φέρει την καθιερωμένη σοκολάτα τους. Η Μοίρα, η γυναίκα του, κάθε μεσημέρι τον περίμενε με το φαγητό ζεστό και το τραπέζι στρωμένο.

«Καλωσήρθες, Σάλι, πώς πήγε; Έχω μπάμιες με κόκορα που σ' αρέσει. Μου τον έφερε από κάτω η κυρία Μαρία, η γειτόνισσα. Είχε πάει στο Δερβένι να δει την κόρη της που γέννησε. Κορίτσι!»

Θυμήθηκε τότε που ο γιος τους ήταν δέκα χρονών, που η Μοίρα ήταν έγκυος στη μικρή τους, που δεν είχαν τίποτα, που τα χωράφια ήταν ξερά, που η οικοδομή δεν έφτανε να γεμίσει την κατσαρόλα, που αναγκάστηκαν να ξεσπιτωθούν και να έρθουν στην Ελλάδα.

Μακρινός ξάδερφος ενός Βορειοηπειρώτη από τη Μουζίνα ήταν ο Σάλι. Ξάδερφος του... Έλληνα που έμενε στην Πελοπόννησο και που, πάλι καλά, τους έδωσε ένα πιάτο φαΐ μέχρι να δουν τι θα κάνουν. Ο Σάλι όμως όχι, δεν ήταν Έλληνας, κι ας έγινε Γιάννης για να επιβιώσει, ήταν Αλβανός, κι ήταν περήφανος. Οι άλλοι δεν ήταν. Πε-

ρασμένα ξεχασμένα. Δεν πειράζει. Τώρα προείχε το ταξίδι. Μαζί με τη Μοίρα θα μετρούσαν τις εισπράξεις και θα έκαναν τον προϋπολογισμό τους, τι θα πήγαινε στην κόρη, τι στα εγγόνια, τι στα έξοδα του σπιτιού, τι στην άκρη για μια ώρα ανάγκης. Και ανάγκες όσο να 'ναι πάντα υπήρχαν.

Οι οικονομίες του όμως αυτήν τη φορά, για πρώτη φορά, είχαν και έναν άλλο σκοπό. Ο Σάλι και η Μοίρα σχεδίαζαν να πάνε ένα ταξίδι στην Αιδηψό, στα ιαματικά λουτρά. Δεν είχαν φύγει ποτέ μακριά από τα παιδιά τους. Από τότε που παντρεύτηκαν ήταν μονίμως μπλεγμένοι στις υποχρεώσεις τους, κι έτσι ποτέ δεν έμενε ούτε καιρός ούτε χρήμα για ταξίδια. Κι αφού τα χρόνια είχαν πλέον περάσει για να δουν καινούριους τόπους, η Αιδηψός έμοιαζε ο επίγειος παράδεισος της ξεκούρασης και της ανακούφισης από τους πόνους των αρθρώσεων, για το ζευγάρι που είχε αφιερώσει, θέλοντας και μη, τη ζωή του στην υποχρέωση.

«Πότε φεύγουμε, καλή μου;» είπε τρυφερά ο Σάλι στη γυναίκα του και της έπιασε το χέρι όπως τότε που ήταν νέοι.

«Δεκαπέντε Ιουνίου θα είμαστε εκεί. Μην ανησυχείς. Θα τα κανονίσω όλα εγώ. Κοίτα εσύ να βρεις αντικαταστάτη να φυλάει το πόστο σου. Πέρυσι, όταν έπαθες εκείνη την ισχιαλγία, δεν είχες πάρει για λίγες μέρες τον Άρτσι; Καλός βγήκε, βρες τον πάλι, να 'χουμε το κεφάλι μας ήσυχο, μην πάθουμε καμιά ζημιά, δεν είμαστε για τέτοια...»

Ο Σάλι τηλεφώνησε στο σπίτι του Άρτσι –Γιώργο τον ήξεραν οι περισσότεροι στην αγορά, γενικών καθηκόντων, όλες τις δουλειές τις έκανε–, αλλά δεν τον βρήκε. Είχε πάει στην επαρχία για μερικά μεροκάματα και δεν ήταν σίγουρο πότε θα γυρνούσε. Εντάξει, δεν πειράζει, έχουμε ακόμη

δύο βδομάδες μέχρι να φύγουμε, θα τον βρω κάποια στιγμή, σκέφτηκε ο Σάλι και συνέχισε όπως κάθε πρωί να είναι εκεί: Στάση Συγγρού-Φιξ, στην έξοδο για Καλλιρρόης.

Οι μέρες πέρασαν, ο Άρτσι δεν είχε επιστρέψει, κανέναν άλλο αντικαταστάτη δεν βρήκε, ανησύχησε. Το σκέφτηκε, το ξανασκέφτηκε, η Μοίρα είπε να το αναβάλουν μέχρι να σιγουρέψουν το πόστο του, οι καιροί είναι δύσκολοι, πάντα ήταν άλλωστε, αλλά ο Σάλι αρνήθηκε. Μια ζωή δουλεύει σχεδόν ασταμάτητα. Δικαιούνται αυτές τις διακοπές, και αυτός και η γυναίκα του, και το ταξίδι τους στην Αιδηψό θα γίνει κανονικά. Τελεία και παύλα. Θέλει να ξεκουραστεί. Ικανός είναι, η περιοχή τον ξέρει και τον εκτιμάει, αποκλείεται να έχει κάποιος το θράσος να του πάρει τη θέση, αλλά ακόμη κι αν το κάνει, ξέρει αυτός πώς να τον αντιμετωπίσει.

Ήρθαν τα παιδιά στο σπίτι, ο γιος του με τη γυναίκα του και τα μικρά, η κόρη του άφησε την παρέα της και έμεινε τιμής ένεκεν εκείνο το βράδυ στο σπίτι και όλοι μαζί γιορτάσανε την αναχώρηση του ζεύγους για Αιδηψό. Τα υπονοούμενα δίνανε και παίρνανε.

«Άντε, πατέρα, θα πας εκεί και θα ξανανιώσεις...» του έκλεισε το μάτι ο γιος του.

«Και πού ξέρεις εσύ αν το έχω βάλει κάτω, κανακάρη μου;» πέθανε στα γέλια ο Σάλι.

Κατακόκκινη η Μοίρα, γέμισε τα ποτήρια τους με κρασί.

«Αφήστε τα αυτά τώρα, ελάτε να πιούμε ένα κρασάκι ακόμη, γιατί μετά έχει ύπνο, αύριο ξυπνάμε πρωί».

Τσούγκρισαν και ήπιαν στην υγεία των γονιών, στη θεραπεία των αρθρικών τους και στην καλή επάνοδο.

Δεκαπέντε ολόκληρες μέρες στην Αιδηψό, στους μαγι-

κούς ατμούς και την ησυχία της ακαταμάχητης λουτρόπολης, ο Σάλι και η Μοίρα τα ξέχασαν όλα. Κι έγιναν πάλι παιδιά. Ξάπλωναν μέσα στα ευρύχωρα αναπαυτικά μπάνια τους, χάνονταν μέσ' τους ατμούς και έκαναν όνειρα για το μέλλον, όπως τότε που ξάπλωναν κρυφά στο χωράφι με τα καλαμπόκια και, πιασμένοι χέρι, κοίταζαν τον ουρανό και μάντευαν την κοινή ζωή τους.

Ξέχασαν η Μοίρα και ο Σάλι το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον. Ξέχασαν την ανέχεια, την αγωνία να μεγαλώσουν τα παιδιά τους στον ξένο τόπο, τους γονείς που πέθαναν χωρίς να τους δουν, την περιφρόνηση και την καχυποψία των ντόπιων που τους ήθελε κλέφτες και ανέντιμους, την ανάγκη που, πάντα παρούσα, ποιος ξέρει για πόσο θα τους υποχρέωνε να κάνουν οικονομία, το άγχος για την κόρη που ήθελε να φύγει και να ζήσει στο εξωτερικό, λες και δεν ήταν ήδη, και πάει λέγοντας.

Αρχές Ιουλίου επιστροφή ξανά στην πραγματικότητα. Ζέστη, κίνηση, ο θόρυβος της πόλης, η Αθήνα δεν είχε αδειάσει, οι περισσότεροι δεν είχαν πάρει ακόμη την άδεια τους, συνεπώς καιρός και πάλι για δουλειά. Οι πιστοί του πελάτες θα τον είχαν χάσει τόσες μέρες. Θα τους είχε ξεβολέψει χωρίς το καθημερινό σουσαμένιο κουλούρι τους, τι να έτρωγαν, άραγε, για πρωινό όσο αυτός έλειπε;

Τώρα θα τους αποζημίωνε όμως. Θα άρχιζε να δίνει μαζί με τα κουλούρια και τριγωνάκια με μαλακό τυρί σε χαμηλή τιμή, έτσι και ο κόσμος θα ευχαριστιόταν με την αλλαγή και αυτός θα αύξανε τα έσοδά του. Επιχειρηματικό πνεύμα ο Σάλι, αν είχε μείνει στην πατρίδα του, που ποτέ δεν θέλησε πραγματικά να αφήσει, θα είχε γίνει σίγουρα μεγάλος και τρανός. Δεν πειράζει, όμως, ό,τι και να γίνει κανείς στη ζωή του καλό είναι, φτάνει να είναι εργατικός

και άξιος και να μην κοροϊδεύει τον κόσμο. Αυτό πίστευε, κι αυτό έμαθε και στα παιδιά του.

Τρίτη λοιπόν και, όπως κάθε πρωί, ήταν εκεί. Στάση Συγγρού-Φιξ, στην έξοδο για Καλλιρρόης. Φρέσκος και ξεκούραστος, παρκάρισε το αυτοκίνητό του κι άρχισε να ξεφορτώνει τα πράγματα για να πάει να στήσει το τραπεζάκι του με τα ολόφρεσκα κουλούρια που, ως επαγγελματίας κουλουρτζής, πήγαινε αξιμέρωτα στου Ψυρρή και τα προμηθευόταν κατευθείαν από το πιο φημισμένο κουλουρτζίδικο της Αθήνας. Αλλά δεν ήταν μόνος. Η θέση του ήταν κατειλημμένη. Ένας σκεβρωμένος άντρας με τρύπια ρούχα, γέρο δεν τον έλεγες, σίγουρα όμως μεγαλύτερός του, την είχε καταλάβει. Το πρόσωπό του δύσμορφο, σαν τσαλαπατημένο, σου προκαλούσε ανατριχίλα, το βλέμμα του τρομαγμένο, η φωνή του μονότονη, σπασμένη, σαν να μην ήξερε να μιλήσει καμία γλώσσα, ικέτευε τους περαστικούς:

«Πάρει κουλούρι. Θα πάρει κουλούρι; Πάρει κουλούρι! Θα πάρει; Πάρει...»

Λίγοι αγόραζαν, οι πιο πολλοί τον περιφρονούσαν, άλλοι τρόμαζαν βλέποντάς τον άξαφνα μπροστά τους, άλλοι κατέβαζαν στενόχωρα το κεφάλι από ντροπή και επιτάχυναν το βήμα. Τα κουλούρια του ήταν εκτεθειμένα και το πιθανότερο μπαγιάτικα.

Ο Σάλι κατάπτε τη γλώσσα του. Τι να πει; Τι τσαμπουκά να κάνει; Μπορεί και να μην είχε καν τα λογικά του αυτό το αλλόκοτο πλάσμα, αλλά και το πόστο του δεν θα το χαλάλιζε. Σιγά τον ανταγωνισμό! Ήταν ολοφάνερα καλύτερος σε όλα. Ούτε λόγος. Έστησε κανονικά παραδίπλα το τραπεζάκι του και περίμενε τους πιστούς του πελάτες να φανούν. Περίμενε, περίμενε. Μάταια.

Ο «συνάδελφος» τρόμαζε τον κόσμο, που προτιμούσε να μην πάρει από κανέναν κουλούρι και να κατέβει γρήγορα τα σκαλιά, λες και το πλάσμα θα τους μετέδιδε κάποια φρικτή κολλητική ασθένεια, η οποία τον είχε φέρει σε αυτήν την κατάσταση. Όσο για τους πιστούς του πελάτες, αυτοί απέφευγαν να τον κοιτάζουν στα μάτια, λυπούνταν το πλάσμα και τους φαινόταν αδικία να τον προτιμήσουν έναντι του πλάσματος, που τα κουλούρια του βέβαια δεν τρώγονταν με τίποτα ώστε να τα αγοράσουν.

Τρελάθηκε. Τον έλουσε κρύος ιδρώτας. Τι να κάνει; Πώς να διώξει το πλάσμα χωρίς να κάνει φασαρία; Πώς να του δώσει να καταλάβει ότι αυτό ήταν το δικό του πόστο επί δύο ολόκληρα χρόνια και πως το είχε κερδίσει με την αξία του; Ότι ο κόσμος αυτόν ήξερε και εμπιστευόταν και πως ό,τι και να έκανε δεν είχε καμία τύχη εκεί πέρα; Τι να του έλεγε, δηλαδή, ότι θα φωνάζει την αστυνομία; Αλίμονό του, έτσι και ερχόταν η αστυνομία, αυτοί δεν έχουν ούτε ιερό ούτε όσιο. Άσε που θα έχανε τη θέση του σίγουρα, αφού η άδειά του δεν είχε βγει ακόμη, όσο κι αν είχε λιώσει να πηγαίνει στο Υγειονομικό, όσο κι αν είχε βάλει λυτούς και δεμένους, γνωστούς του ανιψιού του, του γιου του Έλληνα από την Πελοπόννησο, να μεσολαβήσουν.

Πήγε γύρω στο μεσημέρι να του μιλήσει. Ας ξεκίναγε έτσι, με το καλό, και μετά βλέπουμε. Φοβόταν κιόλας μήπως και δεν τον καταλάβαινε καν το πλάσμα, αλλά παρ' όλα αυτά όφειλε να προσπαθήσει.

«Φίλε, ε φίλε!» φώναξε στο πλάσμα.

Στην αρχή φάνηκε να μην τον ακούει. Ρε, μπας και είναι κουφός, κι έχει μάθει μόνο να λέει «πάρει κουλούρι» και τίποτα άλλο, σκέφτηκε ο Σάλι, αλλά αμέσως προσγειώσε τον εαυτό του στην πραγματικότητα και πήγε πιο κο-

ντά. Τον χτύπησε φιλικά στον ώμο και είπε:

«Άκου να σου πω, κύριε, εδώ είναι η δικιά μου η θέση και, σε παρακαλώ, αύριο να μην ξανάρθεις, βρες αλλού να πουλάς τα κουλούρια σου, εδώ ο κόσμος εμένα ξέρει. Τίποτα δεν θα βγάλεις. Εγώ σ' το λέω».

Το πλάσμα σήκωσε το κεφάλι του, άνοιξε διάπλατα τα μάτια του, τον κοίταξε και του χαμογέλασε με απορία:

«Γιατί, αφεντικό; Καλά, καλά τα κουλούρια μου. Τα παίρνει οι άνθρωποι. Κι οι δύο πουλήσουμε. Θέλει;»

Του ήρθε κόλπος. Του ανέβηκε το αίμα στο κεφάλι. Κοίτα να δεις ο πούστης κάνει τον χαζό και τον κοροϊδεύει κι από πάνω. Δεν μπορεί, όλα τα καταλαβαίνει, αλλά κάνει επίτηδες τον βλάκα για να του πάρει τους πελάτες.

«Αυτό που σου λέω εγώ, άκουσες;» ύψωσε απειλητικά τη φωνή του ο Σάλι και άρπαξε το πλάσμα από τον γιακά, που συνέχισε να του χαμογελάει και να τον κοιτάει λίγο πονηρά, λίγο κακόμοιρα, λίγο σαν να τον περιφρονεί.

Τρόμαξαν οι γύρω «συνάδελφοι» μη γίνει καμιά φασαρία και έρθει η αστυνομία, και πήγαν να ηρεμήσουν τον Σάλι:

«Έλα, αντερφέ, μην κάνει έτσι. Άσ' το. Χαζό άνθρωπο είναι. Να φάει κι αυτό. Εσύ καλύτερο. Άσ' το»

Είδε και αποείδε, τον άφησε. Δεν πειράζει. Αύριο που θα τον ξαναδούν οι πελάτες του θα έρθουν να αγοράσουν το κουλούρι τους απ' αυτόν. Δεν μπορεί ο χαζός να του πάρει την πελατεία. Αυτός είναι επαγγελματίας, δεν κοροϊδεύει.

Σκασμένος, πήγε σπίτι του με ελάχιστες εισπράξεις. Δεν θα έλεγε ακόμη τίποτα στη Μοίρα και στα παιδιά. Μπόρα ήταν και θα πέρναγε, όπως τόσες και τόσες άλλες.

«Καλώς τον! Πώς πήγε η πρώτη μέρα;» ρώτησε η Μοί-

ρα.

«Έτσι κι έτσι, μάλλον έχουν φύγει για διακοπές. Τελικά δεν έπρεπε να είχαμε γυρίσει τόσο νωρίς. Καλά ήμασταν στα μπάνια μας» αναπόλησε δήθεν το ταξίδι ο Σάλι.

Τι να έλεγε; Δεν έπρεπε εκείνη να καταλάβει. Μπορεί και να του γκρίνιαζε που δεν την άκουσε να το αναβάλουν μέχρι που να σιγουρέψουν το πόστο. Πάει τώρα, ό,τι έγινε, έγινε. Για να δούμε πώς θα πάει και αύριο. Αύριο, μεθαύριο, περνούσαν οι μέρες, πέρασε ένας μήνας, τα ίδια. Ο Σάλι δίπλα δίπλα με το πλάσμα δεν μπορούσε να διαχωρίσει τη θέση του και αναγκαστικά μοιραζόταν την πελατεία. Φύσαγε, ξεφύσαγε, αλλά δεν μπορούσε να κάνει τίποτα. Προσπάθησε να δοκιμάσει διάφορες θέσεις στο σημείο αυτό, αλλά και πάλι η φωνή του πλάσματος του τρυπούσε τ' αυτιά και ταυτόχρονα του αποσπούσε πελάτες.

«Πάρει κουλούρι. Θα πάρει κουλούρι; Πάρει κουλούρι! Θα πάρει; Πάρει...»

Το είχαν συνηθίσει κάπως το πλάσμα οι περαστικοί και έπαιρναν. Θες από φιλανθρωπία, θες από άγνοια της ποιότητας, αγόραζαν και το πλάσμα τον ζημίωνε. Ακόμη δεν τολμούσε να το πει στη Μοίρα, η οποία ανησυχούσε που οι εισπράξεις δεν πήγαιναν καλά, γκρίνιαζε και τρωγόταν τι στο καλό συνέβη και τόσο καλή θέση δεν είχε πλέον πελατεία. Ένα μεσημέρι του είπε κάπως μαγκωμένη:

«Ξέρεις, Σάλι μου, αυτά τα λεφτά δεν μας φτάνουν, οι λογαριασμοί τρέχουν, έχουμε έξοδα, η μικρή θέλει να πάει κι αυτή διακοπές, κάτι πρέπει να τσοντάρουμε κι εμείς. Μήπως να πάρουμε λίγα λεφτά από την άκρη μέχρι να ξελασπώσουμε και μετά, αν είναι, τα ξαναβάζουμε πίσω; Πού θα πάει; Θα τελειώσει το καλοκαίρι και θα στρώσει η

πελατεία μας».

Αυτό ήταν! Ήρθε η ώρα να τον τακτοποιήσει τον ανταγωνιστή του, κι ας γινόταν ό,τι ήθελε. Δεν τον ένοιαζε τίποτα πια. Θα τον έσπαγε στο ξύλο κι αν τολμούσε ας ξαναπλησίαζε. Ας ήταν χαζός, ας ήταν ανάπηρος, τον είδε από την καλή, ε, τώρα θα τον δει και από την ανάποδη! Έφτασε στη συνηθισμένη ώρα. Παρκάρισε το αυτοκίνητό του στη συνηθισμένη θέση, ξεφόρτωσε όπως πάντα και κατευθύνθηκε στο συνηθισμένο σημείο: Στάση Συγγρού-Φιξ, στην έξοδο για Καλλιρρόης. Ήταν κουρασμένος, δεν είχε κοιμηθεί καλά και ο δρόμος τού φάνηκε. Δεν ανάσαινε καλά. Σκεφτόταν το χρέος του να λήξει αυτή η ιστορία, και τα κουλούρια έμοιαζαν ασήκωτα, ασήκωτη και η ζωή του, μία φορά δεν έδωσε λογαριασμό στην ανάγκη και ορίστε τα αποτελέσματα. Έφτασε αποφασισμένος να διώξει μια και καλή το πλάσμα, που του είχε διαταράξει απρόσμενα την ηρεμία του. Αλλά το πλάσμα δεν ήταν εκεί. Στη θέση του ήταν η κυρία με τα κουλούρια από το απέναντι πόστο, Στάση Συγγρού-Φιξ, στην έξοδο για Δράκου. Η κυρία με την προσεγμένη βιτρίνα και την επιγραφή «ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΚΟΥΛΟΥΡΙΑ», η κυρία που μίλαγε τα ελληνικά καλά και είχε τον γιο της για βοηθό όταν εκείνη έλειπε. Τι σημαίνει βιολογικά κουλούρια; Πώς είναι, δηλαδή, τα βιολογικά κουλούρια; Άρχισε να ζαλίζεται. Ακούμπησε κάτω τα πράγματα. Εκεί ήταν η Στάση Συγγρού-Φιξ, στην έξοδο για Καλλιρρόης. Δεν έκανε λάθος.

Η κυρία δεν ήταν μόνη. Μαζί της ήταν και ένας κύριος από το Υγειονομικό. Φως φανάρι, οι απέναντι ανταγωνιστές τούς είχαν καρφώσει. Δεν τηρούσαν, λέει, τους κανόνες υγιεινής. Επιπροσθέτως, το πλάσμα δεν είχε άδεια, έτσι είχε μόλις πριν από λίγο διωχθεί και του είχαν γίνει,

μάλιστα, και αυστηρές συστάσεις να μην επαναλάβει την παράνομη πώληση κουλουριών διότι οι αρχές θα αναγκάζονταν να επέμβουν δυναμικά.

«Εσείς, κύριε, έχετε άδεια;» ρώτησε ο Υγειονομικός τον Σάλι.

«Χα, χα, χα, α, χα, χα, χα» ξέσπασε σε γέλια ο Σάλι «α, χα, χα, α, χα, χα!!!» συνέχισε να τραντάζεται από τα γέλια, διπλώθηκε, πήγε να πέσει, τρόμαξε, κρατήθηκε από την κουπαστή της σκάλας που οδηγούσε προς το μετρό, αλλά ξαφνικά ανάσανε καλύτερα, ένιωσε πιο ελαφρύς.

«Με κοροϊδεύετε, κύριε;» άρχισε να θυμώνει ο Υγειονομικός.

«Όχι, κύριε, όχι, δεν έχω άδεια» είπε με σοβαρό ύφος στον Υγειονομικό.

Σηκώθηκε, διόρθωσε τα ρούχα του, σκούπισε τα μάτια του, που είχαν γεμίσει δάκρυα από τα γέλια, γύρισε την πλάτη του, πέρασε απέναντι, Στάση Συγγρού-Φιξ, στην έξοδο για Δράκου, και ξεκίνησε να ανηφορίζει αργά αργά στον πεζόδρομο με τις καφετέριες και τα ωραία φυτά. Ωραία μέρα για βόλτα, σκέφτηκε. Δεν πειράζει. Ας περίμενε και μια μέρα η ανάγκη.

Το δέντρο, Παραμύθι για μεγάλους

Καθόταν στα κλαδιά του καταπράσινου δέντρου της αυλής και την περίμενε. Είδηση δεν είχε πάρει εκείνη ότι ήταν η αγαπημένη του γειτόνισσα κι ότι αυτός κάθε μέρα ήταν εκεί, πιστός στην ώρα του, τρελός από τη χαρά του να την παρατηρεί.

Μια δυο φορές είχε πετάξει προς το μέρος της, αλλά δεν του είχε δώσει πολλή σημασία, μόνο τού είχε πετάξει λίγα ψίχουλα από ένα κουλούρι που είχε στην τσέπη της. Δεν πεινούσε αλλά τα τσιμπολόγησε για να μην την προσβάλει. Ε, δεν χάθηκε ο κόσμος, του έφτανε να κουρνιάζει στο δέντρο της αυλής και να τη βλέπει. Είχε τα ολόλευκα μαλλιά της προσεκτικά πιασμένα κότσο, δυο γκρίζα μάτια που λάμπανε, και φορούσε όλο κάτι χρωματιστές ρόμπες με φαρδιές τσέπες, που της πήγαιναν πολύ.

Κάθε μέρα, νωρίς το πρωί, έβγαινε στο μπαλκόνι της μ' ένα φλιτζανάκι ελληνικό καφέ χωρίς το πιατάκι του κι ένα ποτήρι παγωμένο νερό απ' το ψυγείο, το ακουμπούσε με προσοχή στο τραπέζι, μετά πήγαινε μέσα να φέρει τσιγάρα, γύριζε, καθόταν –σαν κουρασμένη– σε μια ψάθινη καρέκλα καφενείου δίπλα στο τραπέζι, άναβε τσιγάρο, έπινε την πρώτη γουλιά, ύστερα στύλωνε με δέος τα μάτια της στο δέντρο μέχρι να τελειώσει τον καφέ της. Μετά έμπαινε μέσα.

Ξαναρχόταν το μεσημέρι μ' έναν δίσκο, πάνω του ένα πιάτο φαγητό, ένα πιάτο σαλάτα και τυρί, μία φέτα ψωμί, ένα ποτήρι κρασί, τα τσιγάρα, ο αναπητήρας. Ακουμπούσε τον δίσκο στο τραπέζι. Καθόταν στην καρέκλα. Έτρωγε βιαστικά, μισή στραμμένη στο δέντρο, λες και φοβόταν ότι, αν του γύριζε την πλάτη, το δέντρο θα θύμωνε. Τελεί-

ωνε το φαγητό. Σήκωνε το ποτήρι με το κρασί, το έβγαζε από τον δίσκο, τον έκανε στην άκρη, άναβε τσιγάρο, έπινε μια γουλιά κρασί, ηρεμούσε. Ύστερα πάλι κοιτούσε το δέντρο. Δεν του μιλούσε, μόνο το κοιτούσε. Περίμενε από κείνο να κάνει την αρχή, αλλά το δέντρο τίποτα, μόνο πού και πού της έγνεφε με τα φύλλα του. Της έκλεινε, πες, το μάτι.

Το απόγευμα τα ίδια. Έβγαζε στο τραπέζι ένα ραδιάκι, τσιγάρα, κρασί και πατατάκια, καθόταν στην καρέκλα, άνοιγε το ραδιόφωνο, έπιανε τον «καλό σταθμό», με τα λαϊκά της εποχής της, άναβε τσιγάρο, μασουλούσε πατατάκια, έπινε κρασί, μουρμούριζε τα ρεφρέν, και κοιτούσε το δέντρο με λατρεία και προσμονή, ώσπου νύχτωνε κι έμπαινε μέσα. Ήταν ώρα για ύπνο.

Κάθε μέρα, βρέξει χιονίσει, όλο τον χρόνο, η κυρία Στέλλα κρατούσε σταθερά παρέα στο δέντρο της αυλής, κι ας μην της είχε μιλήσει ποτέ, από τόσο δα το ήξερε, έδινε τόπο στην οργή. Δεν το εγκατέλειπε ποτέ, ούτε καν όταν εκείνο έριχνε τα φύλλα του με το κρύο του χειμώνα. Ε πώς; Τότε ήταν που είχε πιο πολύ την ανάγκη της.

«Μην ανησυχείς» του ψιθύριζε κρυφά «δεν αργεί η άνοιξη, θα ξαναπρασινίσεις!»

Εκείνη την είχαν εγκαταλείψει, δεν «ξαναπρασίνιζε» την άνοιξη.

Μικρά, ευέλικτα, μαύρα, τα μάτια του στριφογύριζαν με απορία, ο ήλιος ζέσταινε τα φτερά του. Κάτω απ' το δέντρο ένα παιδί κυνηγούσε μυρμήγκια, κι αν πρόφταινε κανένα, το 'ριχνε μ' ευλάβεια σ' ένα σπирτόκουτο.

Κόντευε μεσημέρι και δεν είχε φανεί ακόμη. Πέταξε ανήσυχος προς το μπαλκόνι της. Ηουχία. Δεν άκουγε τίποτα. Λες να είχαν έρθει τα παιδιά της; Έρχονταν μια δυο

φορές τον χρόνο, και τότε έβγαιναν όλοι μαζί στο μπαλκόνι. Η κυρία Στέλλα ούτε λόγος να μην έβλεπε έστω και για λίγο το δέντρο της αυλής. Θα την περίμενε κι άλλο. Πέρασε το μεσημέρι. Πέρασε το απόγευμα. Ήρθε η νύχτα. Σιωπή. Ύπνος δεν τον έπαιρνε. Έκλεισαν τα φώτα της γειτονιάς. Ας κοιμηθεί.

Ξημέρωσε, κι εκείνη δεν βγήκε. Ήρθε το μεσημέρι κι εκείνη δεν βγήκε. Άρχισε να πετάει και να τα βάζει με το δέντρο.

«Εσύ φταις που δεν βγαίνει! Με την υπεροψία σου, που δεν της είπες ποτέ ούτε μια λέξη. Νομίζεις ότι κάποιος είσαι επειδή βγάζεις φύλλα την άνοιξη! Ε, λοιπόν, να το ξέρεις! Κι εσύ μια μέρα θα γεράσεις και δεν θα σε θέλει κανένας!»

«Τα δέντρα δεν μιλάνε στους ανθρώπους» είπε με θλίψη το δέντρο στο σπουργίτι, «λες ότι εγώ δεν ήθελα; Έχουμε περάσει τόσα μαζί...»

Τη φράση του διέκοψε ο ήχος από το κουδούνι στο σπίτι της κυρίας Στέλλας.

«Μητέρα, ήρθαμε, άνοιξε!»

Σιωπή. Το δέντρο και το σπουργίτι άφωνοι.

«Μητέρα, δεν ακούς; Εμείς είμαστε, εγώ και ο Άρης!»

Σιωπή.

«Άρη, σπρώξε την πόρτα, σε παρακαλώ! Τώρα! Όχι, αúριο!» στρίγκλισε η Μαρία στον αδερφό της.

Η πόρτα εύκολα υποχώρησε. Η Στέλλα, ξαπλωμένη στο κρεβάτι, είχε δυο μέρες που κοιμόταν. Για την ακρίβεια, δεν επρόκειτο να ξυπνήσει ξανά. Η καρδιά της είχε σταματήσει. Έτσι απλά. Χωρίς πολλά πολλά. Είχε βαρεθεί την καθημερινή τελετουργία του μπαλκονιού. Το είχε πάρει απόφαση, τα δέντρα δεν μιλάνε στους ανθρώπους.

Είναι, βλέπεις, και ο νόμος της φύσης στη μέση.

Ο Άρης και η Μαρία κατηγορήσαν με ιδιαίτερο ζήλο ο ένας τον άλλον που δεν την είχαν βάλει στο γηροκομείο όπου θα «είχε παρέα και μια σωστή περίθαλψη» και σκέφτηκαν ότι είχε έρθει η ώρα επιτέλους να δοθεί το σπίτι για αντιπαροχή. Κανείς τους δεν θα έμενε εκεί και δεν είχαν καμία όρεξη να δώσουν τα ωραία τους λεφτά για ανακαίνιση.

Το δέντρο έμεινε μόνο του. Δεν άντεχε να βλέπει άδειο το μπαλκόνι της Στέλλας. Το σπουργίτι είχε αλλάξει γειτονιά και το παιδί δεν ερχόταν πια να παίξει με τα μυρμήγκια. Κατακαλόκαιρο, και από τη στενοχώρια του, το δέντρο έριξε τα φύλλα του.

Όταν ήρθαν οι εργάτες να ξεκινήσουν την κατεδάφιση, παραξενεύτηκαν με τα πεσμένα φύλλα, άι στο διάολο, είπαν, σάπιο θα 'ναι, να πεις ότι έκανε σκιά όσο θα δουλεύουμε εδώ πέρα να το κρατάγαμε έστω για το καλοκαίρι. Ξερό πράμα, άχρηστο, να το κόψουμε. Και το κόψανε. Είναι, βλέπεις, και ο νόμος της φύσης στη μέση.

Άνθρωποι και γάτες

Κάθε μεσημέρι βάζει μπρος με αύξουσα ένταση την παλιομοδίτικη κίτρινη μηχανή του κάνοντας επιμελώς θόρυβο, λες και το κάνει επίτηδες για να ξεκουφάνει τη γειτονιά.

«Τι θα γίνει, ρε φίλε, θα μας αφήσεις να κοιμηθούμε μεσημεριάτικα;» ο απέναντι ωρύεται.

Born to be wild, παλιός ναυτικός, ο φίλος, ζεν πρεμιέ – φημολογείται– στα νιάτα του, γύρω στα πενήντα τώρα του τώρα με ελαφριά αραιώση και με βαριά ψευδαίσθηση ότι κάνει εντύπωση. Κάνει, δηλαδή, εντύπωση, αλλά μάλλον φαιδρή. Οι γειτονιές έχουν όλες τον επίσημο δακτυλοδεικτούμενο τρελό τους, και είναι κι αυτός ένας τίτλος τιμής αν το καλοσκεφτείς.

Του αρέσει να πάνει κουβέντα με τον κόσμο, αλλά αυτό σπάνια διαρκεί, καθώς οι γείτονες είτε είναι βιαστικοί είτε σκιαζονται λιγάκι στη θέα του, τόσα ακούνε στις ειδήσεις, ξέρω 'γώ, σου λένε, τι μπορεί να μου τύχει; Η αλήθεια είναι ότι η τρομολαγνεία κολακεύει εντέχνως την ασάλευτη ατομικότητα, τη στάση ζωής που επιτάσσει: «την υγεία μας να 'χουμε, Παναγία μου», «σπίτι μας να φτάσουμε», «τη βγάλαμε και σήμερα», «πρόσεχε την τσάντα στο τρένο» και άλλα τέτοια. Ας μην ηθικολογούμε, όμως, και αφήνουμε πιο μόνο τον ήρωά μας.

Ο Βαγγέλης, ας πούμε ότι τον λένε Βαγγέλη, εκτός από την κίτρινη μηχανή έχει και μια γάτα. Την ταΐζει, την ποτίζει και την αγαπάει, γιατί είναι η δική του λατρεμένη γάτα. Σπουδαία τα λάχανα, θα μου πείτε, όλος ο κόσμος έχει μια γάτα. Υπομονή. Μια μέρα ο φίλος μας, γυρνώντας περιχαρής και φορτωμένος με γατοτροφές από το σουπερ μάρκετ, συνάντησε μια άλλη γάτα μπροστά στην είσοδο

της πολυκατοικίας. Ήταν πολύ όμορφη, είχε πράσινα μάτια, γυαλιστερό τρίχωμα και νιαούριζε παρακλητικά, για να μην πούμε προκλητικά και παρεξηγηθούμε. Ο Βαγγέλης την «ερωτεύτηκε». Την ήθελε διακαώς. Θα την πάρω κι αυτή, σκέφτηκε, και θα έχω δύο γάτες. Ποιος ξέρει ποιος ασυνείδητος την άφησε εδώ έξω στο κρύο. Και την πήρε.

Όμως λογάριαζε χωρίς τον ξενοδόχο. Η Μίκα, η υπάρχουσα γάτα, ως κυρία του σπιτιού, δεν ήθελε καθόλου τη νεοφερμένη, η οποία, σημειωτέον, ήταν μια καλλονή. Μεγάλος ο ανταγωνισμός. Είδε και αποείδε ο Βαγγέλης, τι να κάνει, με βαριά καρδιά, κατέβασε την Καλλονή εκεί που τη βρήκε. Μάτι δεν έκλεισε όλη νύχτα. Φύσαγε, ξεφύσαγε. Άφησα μια γάτα άστεγη, κατηγορούσε τον εαυτό του. Είσαι ίδιος με όλους τους άλλους, ξεφύτρωνε η ένοχη συνείδηση εκεί που δεν την έσπερναν.

Το άλλο πρωί σηκώθηκε, έφτιαξε καφέ, έκατσε στην πολυθρόνα του, η Μίκα τού έκανε χαρές, αλλά αυτός της κράταγε μούτρα, ώσπου μια φαεινή ιδέα ήρθε να δώσει λύση στο μικρό οικιακό του δράμα. Αυτό είναι, σκέφτηκε, θα της φτιάξω σπίτι στην είσοδο της πολυκατοικίας. Τι μάστορας είμαι; Δεν μπορώ να φτιάξω ένα γατόσπιτο; Πήρε, λοιπόν, τα εργαλεία του, πήρε και μια τετράγωνη λεκάνη για κατάλυμα, χοντρό χαρτόνι για στέγη, σύρμα για να τη στερεώσει και κατέβηκε. Μερακλής ο Βαγγέλης, έφτιαξε ένα γατόσπιτο θαύμα. Η Καλλονή, που δεν το είχε κουνήσει αποκεί, γιατί, ως πρώην οικιακή γάτα, φοβόταν να πάει λίγο παραπέρα, νιαούρισε πανευτυχής. Έτσι, λοιπόν, ο ήρωάς μας ανέλαβε οικειοθελώς να φροντίζει και αυτήν τη γάτα, κι αυτό του έδινε μεγάλη χαρά. Έβαλε και μια επιγραφή με μεγάλα γράμματα: ΜΗΝ ΑΓΓΙΖΕΤΕ. Η ΓΑΤΑ ΕΙΝΑΙ ΔΙΚΗ ΜΟΥ, και όλα καλά.

Την άλλη μέρα, η Καλλονή και το σπίτι της ήταν ακόμη εκεί και έχαιραν άκρας υγείας. Ο Βαγγέλης έκανε το καθήκον του ως γατοτροφός ενώ συνέχιζε να τεντώνει επιμελώς τα νεύρα των γειτόνων του με την κίτρινη μηχανή του. Οι γείτονες διαμαρτύρονταν και τον λοξοκοίταζαν όταν περνούσαν, και όλα έβαιναν ομαλά και συνηθισμένα.

Κάτι όμως είχε αλλάξει. Η Καλλονή αποκτούσε ολοένα και περισσότερους θαυμαστές. Τι καλλονή θα ήταν άλλωστε; Οι γείτονες όχι μόνο δεν ενοχλήθηκαν από το σπίτι της αλλά άρχισαν και αυτοί να της πηγαίνουν φαγητό, ό,τι του περίσσευε του καθενός. Όποιος περνούσε έκανε και μια στάση να τη γνωρίσει. Αυτή νιαούριζε φιλάρεσκα, και οι άνθρωποι για πάρτη της, για τα μάτια της και μόνο, έκαναν την ύψιστη παραχώρηση, άρχισαν να πιάνουν κουβέντα μεταξύ τους κάθε φορά που διασταυρώνονταν στην είσοδο ή ανεβοκατέβαιναν την οδό Αριστοτέλους. Δεν ήταν ωστόσο μόνο οι άνθρωποι που άρχισαν να συναθροίζονται, ήταν και οι γάτες. Πόλος έλξης το γεμάτο πιάτο της Καλλονής, συγκέντρωνε πάσης φύσεως αλανιάρες ή και, σαν την ίδια, παραπεταμένες γάτες.

Λίγη από τη δόξα της έκλεβε και ο ήρωάς μας, φύλακας και προστάτης της, που ήταν πολύ υπερήφανος για το δημιούργημά του και την ευρεία αποδοχή του από τη γειτονιά. Πέρασε ο καιρός και η Μίκα με τον Βαγγέλη και την Καλλονή έγιναν ένα καθ' όλα αποδεκτό κοινωνικά τρίγωνο, που κανέναν δεν ενοχλούσε. Ένας λοξός άντρας, δύο γάτες, μία επίσημη και μία ανεπίσημη, μία μέσα, μία έξω, αλλά και αρκετός ανώνυμος κόσμος που περνοδιαβαίνει και γνωρίζεται μεταξύ του, αποκτάει όνομα και υπόσταση, ανταλλάσσει ή, έστω, υπόσχεται ότι θα ανταλλάξει επισκέψεις, ονειρεύεται ίσως από κοινού και ελπίζει για το

αύριο. Τι άλλο να θελήσει κανείς από μια γειτονιά;

Απέναντι από την πολυκατοικία της ιστορίας μας ήταν μια άλλη. Στο υπόγειό της έμενε ο Χασίμ, άλλος λοξός άντρας. Σπάνια άνοιγε τα παράθυρά του, και όταν το τολμούσε χάζευε τα απέναντι μπαλκόνια, κυρίως αν μπάνιζε καμιά θηλυκή ύπαρξη, καθότι η γυναίκα του έμενε στη Συρία ή στο Αφγανιστάν ή στο Πακιστάν ή σε έναν τόπο μακρινό όπου ο Χασίμ δεν μπορούσε να γυρίσει πια. Ποιος μπορεί να ξέρει ακριβώς; Ο απέναντι άντρας σπάνια επίσης έβγαινε. Αν τον είχε δει κάποιος περαστικός, θα σας έλεγε ότι κυκλοφορεί με πολύ παλιά ρούχα, τριμμένα και αταίριαστα, ότι είναι μελαμψός, έχει μαύρα πυκνά μαλλιά, και χειμώνα καλοκαίρι φοράει τις ίδιες πολυκαιρισμένες παντόφλες.

Μια μέρα, λοιπόν, από αυτές τις μέρες που διαδέχονται πανομοιότυπες η μια την άλλη και συμπυκνώνουν τον χρόνο της ζωής και των προσωπικών ή συλλογικών μας παραμυθιών, ο Χασίμ αποφάσισε να κάνει κάτι ηρωικό. Μάλιστα. Αποφάσισε να περάσει απέναντι. Και γιατί πήρε αυτήν τη γενναία απόφαση; Μα για χάρη της Καλλονής. Είχε ελάχιστο περίσσευμα από την προηγούμενη μέρα και σκέφτηκε να το αφήσει στο πιάτο της. Ήθελε κι αυτός να δει τα πράσινα μάτια της και να ακούσει το φιλόξενο νιαούρισμά της. Κατάφερε να σταθεί στο ύψος των περιστάσεων και να κάνει την απαιτούμενη υπομονή να περάσουν τα αυτοκίνητα. Είχε το βλέμμα του προσηλωμένο στο γατόσπιτο, χρειαζόταν θάρρος και αυτός το είχε ξαναβρεί.

Την ώρα που είχε βάλει το φαγητό στο πιατάκι και ανέμελος χάιδευε την Καλλονή που γουργούριζε ευτυχισμένη, να σου και ο ήρωάς μας. Ήταν η ώρα να βάλει

μπρος τη μηχανή του. Ο Βαγγέλης, βλέποντας τον Χασίμ να χαϊδολογεί την Καλλονή, για κάποιο ακατανόητο λόγο, θίχτηκε. Πάει δίπλα του και τον χτυπάει στον ώμο.

«Ε, κύριος, η γάτα είναι δική μου» του λέει.

Ο Χασίμ τρόμαξε στην αρχή, αλλά μετά έσκασε ένα πλατύ χαμόγελο και του απάντησε:

«Ντάξει, γ-κ-είτονα, ήτελα βοητήσω λίγ-κ-ο, κι εγ-κ-ώ, μόνο μου είμαι και έκω λίγ-κ-ο φαϊ ντώσω τη γκάτα».

Μαλάκωσε ο Βαγγέλης, ήθελε ίσως παρέα, είχε και ωραία ηλιόλουστη μέρα, είχε βαρεθεί και λιγάκι να ακούει τις ίδιες και τις ίδιες γατίσιες κουβέντες, δεν ξέρω, πάντως χαμογέλασε κι αυτός. Και μετά τα χαμόγελα, κάθισαν στα σκαλοπάτια της πολυκατοικίας της ιστορίας μας και άρχισαν να λένε ιστορίες από τα παλιά, από τη μακρινή πατρίδα του ο ένας, από τα ταξίδια του με τα καράβια ο άλλος, η Καλλονή στριφογύριζε και μπλεκόταν στα πόδια τους, η νεραντζιά του δρόμου μοσχοβολούσε, και κάπως έτσι, αν θέλετε το πιστεύετε, πέρασε μία ολόκληρη ώρα.

Κι ο χρόνος της ζωής έγινε λίγο πιο ρευστός, κι η νεραντζιά του δρόμου είχε έναν λόγο παραπάνω να μοσχοβολάει και η γάτα ένιωθε ασφαλής, κι ο θόρυβος από την παλιομοδίτικη κίτρινη μηχανή έγινε λιγότερο απαραίτητος.

Όχι μαζί

Τη βρήκε πεσμένη στην άσφαλτο, σαν κούκλα κομμένη στα δύο από άπειρο σκληρό παιδικό χέρι. Αιμορραγούσε. Δεν την αναγνώρισε αμέσως, είχε χρόνια να τη δει. Ήταν ακόμη όμορφη η πρώτη του αγάπη. Παραδόξως, τού την είχε διαλέξει ο πατέρας του. Μια αλλόκοτη οικογενειακή παράδοση τού είχε επιβάλει να ξεπαρθενευτεί εκεί γύρω στα δεκάξι με μια νεαρή επαγγελματία του είδους.

Ο Ε(εκείνος) συμμορφώθηκε με τη θέληση του πατέρα του, με μια μικρή διαφορά. Την ερωτεύτηκε. Τον ερωτεύτηκε κι εκείνη. Του έμαθε με στοργή και ζήλο όλα όσα ήξερε για την τέχνη του έρωτα. Δεν ήξερε όμως και πολλά για την αγάπη. Η σειρά του, λοιπόν, να της κάνει μάθημα. Ο μικρός τα αγαπούσε όλα, τα βιβλία, τα τραγούδια, τις εικόνες, τους δρόμους, τα σπίτια, τους ανθρώπους, εκείνη. Την κρατούσε στα χέρια του σαν εύθραυστο πολύτιμο αντικείμενο. Συναντιούνταν κρυφά, γελούσαν, μιλούσαν με τις ώρες κι έκαναν έρωτα σε ένα δωματιάκι της Α(υτής) στην ταρατσα μιας πολυκατοικίας. Η ιστορία τους δεν κράτησε πολύ, έληξε όπως αναμενόταν. Εκείνος έπρεπε να συνεχίσει, εκείνη δεν ήταν κατάλληλη γι' αυτόν. Τέλος.

Την κοιτάζει στην άσφαλτο μέσα στα αίματα και δεν ξέρει τι να κάνει. Είναι περασμένες τρεις και αυτός πρέπει να γυρίσει σπίτι. Η Ά(λλη) θα τον περιμένει, της είχε υποσχεθεί ότι θα πήγαινε να μείνει στο σπίτι της απόψε. Ήταν καλά μαζί κι αυτός είχε κουραστεί να είναι μόνος. Τι σημασία έχει τώρα αυτό; Γιατί να το σκεφτεί τώρα; Όλα ήταν καλά. Είναι τακτοποιημένος. Έχει τελειώσει με τις σπουδές του. Δεν έγινε δικηγόρος όπως ήθελε ο πατέρας του αλλά ζωγράφος. Είχε όμως κάνει αρκετές εκθέσεις για

την ηλικία του και το όποιο ταλέντο του ήταν αναγνωρισμένο και καλοπληρωμένο.

Αν την πάρει στα χέρια του να την πάει στο νοσοκομείο, μπορεί να της κάνει ζημιά. Αν πάρει ταξί και τη βάλει μέσα, μπορεί να μπλέξει. Τι θα πει η Ά. αν το μάθει; Δεν μπορεί να την αφήσει μόνη. Κάποιος την είχε μαχαιρώσει. Έσκυψε κοντά στο στόμα της. Ανάσαινε ακόμη. Τι είχε μεσολαβήσει; Ξεκαθάρισμα λογαριασμών, το πιθανότερο. Η λίμνη του αίματος πότιζε τα παπούτσια του. Φορούσε ένα γυαλιστερό μαύρο φόρεμα που κολλούσε πάνω της. Τα μαλλιά της ήταν βαμμένα κόκκινα, το πρόσωπό της κατάλευκο. Θυμήθηκε το δαιδαλώδες σώμα της, το πρώτο σώμα που είχε μέσα του χαθεί. Θα τη ζωγράφιζε αν μπορούσε. Έχει τρελαθεί; Η γυναίκα μπορεί να πεθάνει από στιγμή σε στιγμή. Και τότε τι θα κάνει; Αν τον βρουν εκεί και του φορτώσουν το έγκλημα; Ψάχνει για το πεταμένο μαχαίρι. Δεν υπάρχει. Πάλι καλά. Είναι η Α., ηλίθιε, τι κάνεις τόση ώρα; Γιατί καθυστερείς; Τι περιμένεις και δεν καλείς ασθενοφόρο; Την ακούει να γελάει από το μέσα δωμάτιο ενώ αυτός κάνει μπάνιο:

«Έλα, μικρέ, τι κάνεις τόση ώρα;».

Καλεί το ΕΚΑΒ με απόκρυψη:

«Σόλωνος 52. Μια γυναίκα είναι αιμόφυρτη στην άσφαλτο. Είναι επείγον. Χρειάζεται βοήθεια. Μπορεί να πεθάνει από στιγμή σε στιγμή. Ελάτε γρήγορα!».

Κατηφορίζει, τρέχοντας σχεδόν, προς την Ασκληπιού, καταπίνοντας με δυσκολία τον τρόμο του, μπαίνει στο παρκαρισμένο αυτοκίνητό του και βάζει μπρος.

«Έλα, Ά(λλη) μου, δεν θα σου έρθω σήμερα. Είμαι κομμάτια. Παραήπιαμε με τα παιδιά. Θα πάω σπίτι και αύριο τα λέμε για καφεδάκι. Φιλιά» πληκτρολογεί το απολογητι-

κό μήνυμα στο κινητό του.

Η Α(υτή) τον φωνάζει πάλι από το μέσα δωμάτιο:

«Έλα, μικρέ, τι κάνεις τόση ώρα;».

Κλείνει τ' αυτιά του να μην ακούει.

Ταξιδεύοντας με τον ηλεκτρικό ή διαλύοντας την ατομικότητα

*«Ο Θεός εις την βοήθειάν μου πρόσχευ Κύριε...»
Ψαλμός 90*

Είναι φορές στη ζωή μας –στη δική μου, τελευταία, το φαινόμενο διεκδικεί αυτονόμηση– που ο κόσμος λούζεται με ένα απόκοσμο μυστηριακό φως, οι επιγραφές ζωντανεύουν, τα χρώματα σου χτυπάνε την πόρτα, χαζεύεις τους περαστικούς στον δρόμο και οι ιστορίες τους σου διαμαρτύρονται. Θέλουν να τις σκαλίσεις, να τις φέρεις στην επιφάνεια, σαν αρχαιολογικοί χώροι που δεν ανασκάφτηκαν ποτέ λόγω «ελλιπούς προϋπολογισμού».

Είναι που οι εικόνες της καθημερινότητας ζητούν να εξιλεωθούν από την εγκληματική τους επανάληψη. Γιατί η επανάληψη είναι ο άχαρος, μα και παρηγορητικός, ταυτόχρονα, προορισμός τους σε αυτόν τον κόσμο.

Είναι πρωί. Δεν είμαι πρωινός τύπος. Θα εκσφενδόνιζα άνετα το ξυπνητήρι στο κεφάλι αυτού που το ανακάλυψε. «Κάψτε τα ξυπνητήρια». Επανάσταση εδώ και τώρα. Άδικο. Ήρθε και πάλι η ώρα για το πρωινό εγερτήριο. Σαν φαντάρος στον Έβρο. Υπερβολές. Οι πρώτες γουλιές καφέ θα με επαναφέρουν στην πραγματικότητα μόλις φτάσω στο γραφείο. Μέχρι τότε, όμως, έχω κάθε δικαίωμα να ονειρεύομαι με τα μάτια ανοιχτά τις ιστορίες των συνεπιβατών μου στο τρένο...

Κάθεται στο παράθυρο απέναντί μου. Φαίνεται ψηλός. Γεμάτος. Περασμένα κατά πολύ τα τριάντα πέντε. Όχι ακριβώς φαλακρός, αλλά χωρίς τα πλούσια μαλλιά που

θα είχε ίσως νεαρός. Στα μάτια του γυαλίζει ο τρόμος. Κρατάει στα χέρια του κάτι που δεν θυμάμαι πια. Κοιτάζει έξω. Προσφιλής συνήθεια των ταξιδιωτών – παγίδα οι εικόνες μάς πλημμυρίζουν. Σταυροκοπιέται όταν περνάμε εκκλησίες. Άνω Πατήσια. Κάποια εκκλησία θα έχει εκεί. Δεν ξέρω. Με τον θεό δεν τα 'χω καλά. Κάθε τόσο σιγομουρμουρίζει κάτι ακατάληπτα με μια αγωνία που δεν μοιάζει καθόλου με τη δική μου συνηθισμένη δυσaráσκεια για το πρωινό ξύπνημα. Μοιάζει να κλαίει κρυφά. Κρυφά και από μας, κρυφά και από τον εαυτό του. «Ο Θεός εις την βοήθειάν μου πρόσχες Κύριε...» [Ψαλμός ξθ].

Η κυρία δίπλα μου διαβάζει ψαλμούς και σταυροκοπιέται, επίσης, από συνήθεια πιο πολύ παρά από δέος, κάθε φορά που περνάμε εκκλησίες.

Και είναι τόσο επίκαιρο το εκκλησιαστικό ανάγνωσμά της με την απόγνωση του άντρα απέναντί μου, που δεν μπορώ να μην ενδώσω στον πειρασμό να διακηρύξω πανηγυρικά ότι ο θεός μάς έχει αφήσει χρόνους προ πολλού, κι ας τον επικαλείται η ανθρώπινη ανάγκη ή απελπισία. Όμως δεν είναι ώρα γι' αυτήν την ανάλυση.

Ωστόσο, υπάρχει ένα ερώτημα που προκύπτει, άθελά μου, από το στιγμιότυπο της ιστορίας των συνεπιβατών μου. Πώς, δηλαδή, γίνεται οι άνθρωποι να ξεδιπλώνουν τον εαυτό τους και τις προσωπικές τους ιστορίες τόσο απροκάλυπτα, όταν ταξιδεύουν για λίγες στάσεις μέσα σε ένα βαγόνι του ηλεκτρικού, όσο δεν θα το έκαναν αν έπιανες κουβέντα μαζί τους σε μια καφετέρια. Φυσικά και δεν το κάνουν για να περνάνε την ώρα τους οι νυσταγμένοι και ξεδιάντροποι παρατηρητές σαν και του λόγου μου.

Άγνωστοι μεταξύ αγνώστων στις μεγάλες πόλεις κυκλοφορούμε, κλεισμένος ο καθένας στην πολυθρύλητη

πλέον ατομικότητά του. Και την περιφέρουμε την καλο-
γυαλισμένη μας ατομικότητα στον κόσμο και την ντύνουμε
και τη στολίζουμε και τη φυλάμε με νύχια και με δόντια
μην τυχόν και μας την κλέψουν.

Στο τρένο, όμως, η ατομικότητά μας διαλύεται, όχι
γιατί θέλουμε ξαφνικά να μας γνωρίσουν οι άλλοι, αλλά
γιατί εκεί νιώθουμε μόνοι σαν στο σπίτι μας. Ο καθένας
συνταξιδεύει με τον εαυτό του ανενόχλητος, σκέφτεται,
αγχώνεται, διαβάζει, γράφει, ονειροπολεί, χασμουριέται,
παραληρεί, προσεύχεται και εύχεται η μέρα να μην του
αλλάξει πάλι τον αδόξαστο. Αγνοεί, δηλαδή, σαν μέσα σε
γυάλινο περίβλημα, την ύπαρξη των άλλων και δρα χωρίς
περιορισμούς, αποκαλύπτοντας άλλος περισσότερο και
άλλος λιγότερο τον εαυτό του. Εξάλλου είναι τόσο λίγη η
ώρα που εκτίθεται έτσι απροκάλυπτα στα μάτια των άλ-
λων, που ξεχνάει αυτήν την ιδιότυπη ανθρώπινη επαφή
αρκετά γρήγορα, ώστε να μην του είναι βάρος αργότερα.

Σιγά, μωρέ, γιατί θα τους δω και αύριο; σκεφτόμαστε,
και αφήνουμε την ατομικότητά μας να παίξει για λίγο με
τα άλλα παιδιά, να χαρεί στο φως της μέρας, να τρέξει
ελεύθερα, προτού την ξανακλείσουμε στο μπαούλο της
ύπαρξής μας για να μη σπάσει και κακοπάθουμε. Γιατί...

– Άκουσες στις ειδήσεις; Η εγκληματικότητα έχει αυ-
ξηθεί, τις προάλλες δεν ήταν που έκλεψαν τους γείτονες;

– Να τα βλέπουν αυτοί που μας λένε συνέχεια για εμπι-
στοσύνη, ελευθερία και άλλες τέτοιες αηδίες!

– Να τις προσέχετε τις τσάντες σας εκεί στα τρένα
που μπαίνετε κάθε μέρα. Δεν ξέρεις τι είναι ο καθένας εκεί
μέσα...

Ναι, πράγματι, δεν ξέρεις. Μα, μήπως, για ποιον, στ'
αλήθεια, ξέρεις;

Υποσχέθηκα θα σου πω την αλήθεια.
Ένα κρεμμύδι μού φέρνει δάκρυα στα
μάτια.
Φθηνός συναισθηματισμός, μου λες,
για να ξεχνάω το αναπότρεπτο.
Καφές χωρίς τσιγάρο.
Κόβω φέτες το κρεμμύδι
αφού το έχω γδύσει προσεκτικά.
Πώς να σου εξηγήσω την έλλειψη;